

3 Lovforslag, som vedrører mit Forretningsomraade.

Først: „Forslag til Lov, hvorved det forbydes fra dansk Soterritorium at understøtte krigsførende Magter.“ Det er et Lovforslag, som foreskriver Straf for at begaa Krænkelser af Neutralitetsforpligtelserne. Disse Regler om, hvilke Pligter der paahviler den neutrale, har hidtil ikke været ordnede ved nogen almindelig Lov, hvad Retshaandhævelsen angaar. Vi fik en Lov af 13. Februar 1904, som skulde gælde for 2 Aar, og som foreskrev Straf for Krænkelser af Neutralitetsforpligtelserne, og vi fik senere en foreløbig Lov, som jo ogsaa bortfaldt. Det, som dette Lovforslag nu gaar ud paa, er at træffe en almindelig Ordning af Forholdet, saaledes at man ikke, hvor saadanne Regler er paakrævede, i det Øjeblik, hvor de skal anvendes, staar og savner dem og pludselig maa henvende sig til Rigsdagen for at faa dem indført eller udstede en foreløbig Lov. Lovforslaget indeholder ikke andet, end hvad der med Nødvendighed kræves under de Forhold, som truer med at komme til at eksistere i Europa. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale det til det høje Tings velvillige og hurtige Behandling.

De to andre Lovforslag hænger sammen med hinanden. Det er et Forslag om Straf for at øve Spionage her i Landet og et Forslag, som bemyndiger Justitsministeren til her fra Landet at udvise Personer, der optræder som Spioner, og som ikke har Indfødsret her i Landet. Disse Regler er i høj Grad paakrævede under de nuværende ekstraordinære Forhold, og jeg tillader mig derfor ligeledes at anbefale dem til ekstraordinær hurtig Behandling fra det høje Tings Side.

Finansministeren (Brandes): De tre af mig forelagte Lovforslag, som nu er til første Behandling, blev vedtaget i Folketinget i tre Møder i Aften og saaledes fremmet ekstraordinært, fordi man i Folketinget gav sin Tilslutning til den Opfattelse, at Forholdene nødvendiggjorde Lovforslagene. De drejer sig dels om Statens Interesser af økonomisk og finansiel Natur og dels om Nationalbanken, som jo er i nær Berøring med Staten, ikke alene som Statens Bank i Øjeblikket, men som den Bank, der har Seddeludstedelsesretten her i Landet. Det første Lovforslag angaar Reservefonden, og det bestemmes ved dette, at Finansministeren bemyndiges til midlertidigt at inddrage dens Midler i Kassebeholdningen. Jeg behøver ikke overfor

dette høje Ting at gøre opmærksom paa, at Kassebeholdningen ikke er skikket til at anvendes, naar der hurtigt skal bringes store Pengemidler til Anvendelse. Der er i den rigelige Pengemidler til den daglige Statshusholdning, og der er, saaledes som den i Øjeblikket er, ogsaa, hvis Forholdene var ordinære, hvis intet var sket, fuldkomment rigelige Midler til at føre Finansloven, og hvad derhen hører, igennem i det indeværende Finansaar. Men naar man tidligere har drøftet det Spørgsmaal, om Indtægt og Udgift kunde slaas til, har jeg hver Gang bemærket, at naturligvis kunde ingen Finansminister tage noget Ansvar, hvis ekstraordinære Forhold opstod, saaledes som det nu er sket. Derfor har jeg, skønt Kassebeholdningen i Øjeblikket er endog særdeles rigelig, troet det nødvendigt at søge denne Bemyndigelse til midlertidigt at inddrage Reservefondens Midler i den. Derved tilføres nemlig Kassebeholdningen mere likvide Aktiver, end den i Øjeblikket besidder, Aktiver, som, hvis der skal skrives til Salg, er lettere sælgelige, hvis der skal skrives til Belæning, lettere belænelige. Reservefonden er 15½ Mill. Kr., og deraf er kun de 3½ Mill. Kr., hvad man kunde kalde tunge Aktiver. Resten er ved de Bestræbelser, som man har været inde paa i de sidste Aar, og som man har fulgt lige til det sidste, endog lige til de sidste Dage, af en mere likvid Beskaffenhed, end den var for blot nogle Aar tilbage. Hvad der nu end sker, vil det have Betydning, at Reservefondens Midler træder ind i Kassebeholdningen, som var den en Del af denne. Men der er ved en Bestemmelse i selve Lovforslaget ogsaa fastsat, at ved kgl. Anordning kan Reservefonden atter føres tilbage til den Egenadministration, som er forudsat gennem en Bestemmelse i Finansloven, hvorefter der kun kan raades over Reservefondens Midler paa særlig Lov. De Forhold, som vi nu er kommet ind under, har altsaa gjort det nødvendigt for Finansministeren at søge paa særlig Lov en Bemyndigelse til midlertidigt at raade over disse Midler.

Det næste Lovforslag er et Forslag om Udstedelse af rentebærende Statsbeviser til et Beløb af 25 Mill. Kr. En saadan Foranstaltning har to Gange været iværksat her i Danmark, under den fransk-tyske Krig og under Krigen i 1864. Begge Gange har man maattet søge til et indenlandsk Statslaan — hvad dette jo er —, naar Udvej var spærret til at søge Laanemidler i Udlandet. Men jeg maa sige, som jeg